

HET VERHAAL VAN HABBEKRATS 1991-2026

CHRIS VAN LYSEBETTEN

INLEIDING

Een gedroomd project

Een nacht, ergens in maart 1991. Ik werd onrustig wakker. Wat kon ik, als eenvoudige jongen zonder studies maatschappelijk werk, doen met zoveel onrecht in mijn omgeving. Kinderen en jongeren die massaal afhaakten van school, die achteraan de wachtlijst stonden voor een plaatsje in een voorziening of een pleeggezin, die kleine dingen mispeuterden maar werden geframed als outlaws, die elke dag kampten met een gebroken zelfbeeld tot ze er niet meer mee konden leven. Ik wou en zou iets ondernemen.

Maar het was nacht. En ik lag veilig thuis in bed.

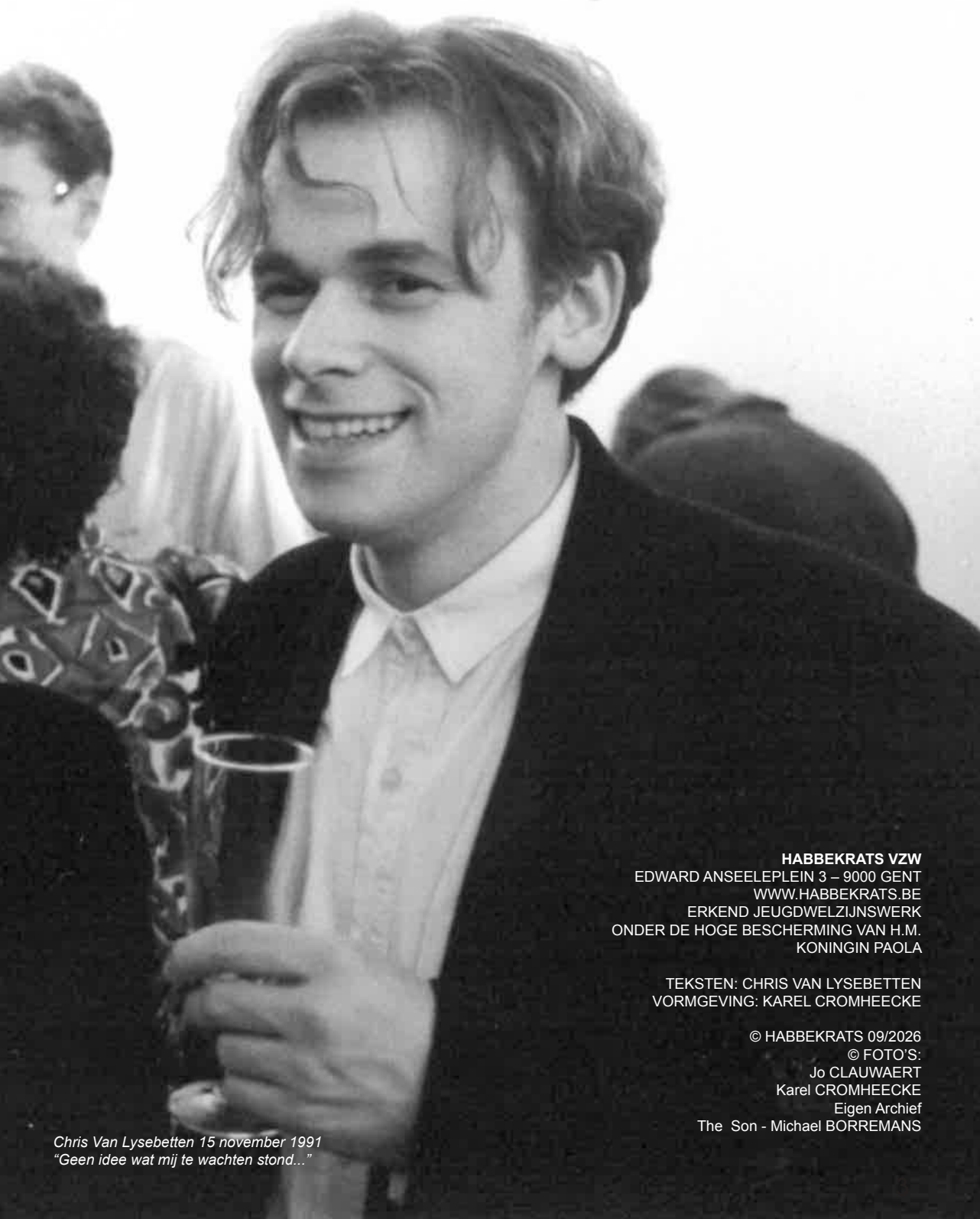
Ik pakte een bundeltje papier en begon te schrijven; twaalf bladzijden tekst, een naam en een schets van een logo: 'Habbekrats'.

Het heeft de volgende dag even geduurd vooraleer ik besepte dat ik dit niet had gedroomd: 'Habbekrats', stond er. Het zou mij nooit meer loslaten...

Ik heb ze nog, de twaalf A4-velletjes en het met de hand getekende logo, ze moedigen mij aan om door te gaan met een opdracht die nooit af is...

*Chris Van Lysebetten
Oprichter Habbekrats vzw.
Augustus 2026*

DUIZENDEN KINDEREN IN
BELGIË SLAPEN
VANAVOND NIET THUIS,
STA DAAR EENS BIJ STIL...

HABBEKRATS VZW

EDWARD ANSEELEPLEIN 3 – 9000 GENT

WWW.HABBEKRATS.BE

ERKEND JEUGDWELZIJNSWERK

ONDER DE HOGE BESCHERMING VAN H.M.
KONINGIN PAOLA

TEKSTEN: CHRIS VAN LYSEBETTEN
VORMGEVING: KAREL CROMHEECKE

© HABBEKRATS 09/2026

© FOTO'S:

Jo CLAUWAERT

Karel CROMHEECKE

Eigen Archief

The Son - Michael BORREMANS

Chris Van Lysebetten 15 november 1991
"Geen idee wat mij te wachten stond..."

DEEL I

PIONIERSWERK

1990 - 2006

1. De leerschool

Er zijn plaatsen die een mens voorgoed veranderen. Voor mij was zo'n plek een oud herenhuis aan de Hoogpoort nr. 50 in Gent, waar het Service-Instituut voor Jongerenwerk huisde en waar nieuwe ideeën over jeugdwerk ontstonden.

Ik werkte er bij één van de offspins van het Service Instituut, VZW LEJO in een nepstatuutje - want dat deed iedereen in deze sector- en ontmoette er bevlogen mensen, pioniers die geloofden dat jeugdwerk veel meer kon zijn dan activiteiten organiseren. Hun enthousiasme werkte aanstekelijk en gaf mij het vertrouwen dat ik ooit ook iets voor jongeren zou kunnen betekenen.

Maar, ik zag er ook de grenzen van idealisme. Goede bedoelingen zijn niet genoeg als verantwoordelijkheid, transparantie en respect voor vertrouwen uit balans raken. Het zijn ervaringen die me niet hebben verbitterd, maar die me wel gevormd hebben. Misschien was dat wel de belangrijkste les. Jeugdwerk moet niet alleen warm zijn, maar ook betrouwbaar. Grote dromen kunnen alleen blijven bestaan wanneer ze gedragen worden door integriteit, eerlijkheid en respect voor het vertrouwen dat de samenleving in je stelt. Toen wist ik het nog niet, maar daar, in dat oude huis aan de Hoogpoort, werd het zaadje geplant van wat later Habbekrats zou worden.

2. Geboren tussen de bloemen

Sommige organisaties worden geboren in een vergaderzaal.

Habbekrats werd geboren tussen de bloemen. In de Gentse Jan Breydelstraat was 'Papaver' een bijzondere bloemenwinkel met een heel eigen ziel.

De fleuriste heette Carine en maakte geen gewone boeketten. Ze werkte met zeldzame bloemen, verrassende kleuren en een stijl die je nergens anders zag. Het hele huis geurde naar verse bloemen, vermengd met de zachte lavendelgeur uit de winkel ernaast. Wie er binnenkwam, voelde onmiddellijk warmte en rust. Op een dag - ik kocht er wekelijks verse bloemen - zei ik het: "Je hebt zo'n mooi beroep. Je maakt elke dag mensen gelukkig". Ze glimlachte en stelde een vraag "En waar ben jij mee bezig?" Ik vertelde haar over mijn droom: een werking opstarten voor kinderen en jongeren die weinig kansen kregen. Ik had al een naam: Habbekrats. Maar verder had ik eigenlijk niets. Geen gebouw, geen middelen, geen kantoor. Zij zei een zin die ik nooit meer ben vergeten: "Je hebt al veel. Je hebt een naam en een droom." Daarna veranderde mijn leven: "Als je wil, mag je hierboven beginnen. De ruimte staat toch leeg."

Op de tweede verdieping was er een stille, lege kamer. Twee bureaus, twee stoelen en een kast. Meer was er niet, en toch was er alles. Elke dag stonden er verse bloemen. We mochten de telefoon van de bloemenverkoopster gebruiken, soms zelfs haar auto. En bijna elke dag bakte ze taart. Naarmate meer jongeren de weg naar Habbekrats vonden, werd er gewoon meer taart gebakken. Die kleine kamer groeide uit tot een ontmoetingsplek. Jongeren kwamen er niet omdat het gebouw indrukwekkend was, maar omdat ze zich er welkom voelden. Ook de eerste beleidsmakers en mensen uit de stad kwamen er over de vloer. Nog voor een gesprek begon, werden ze geraakt door de sfeer van het huis, door de bloemen, de geur en de rust. En wanneer ze weer vertrokken, stopte de bloemenverkoopster hun stevast een prachtig boeket in de handen.

Achteraf besef ik dat Habbekrats daar niet alleen een werkplek kreeg; het kreeg er een ziel. Habbekrats werd niet geboren uit een subsidie of beleidsplan. Het werd geboren uit een droom en het vertrouwen van een fleuriste die geloofde in een jonge man met een droom. Soms is één mens die in je gelooft genoeg om geschiedenis te beginnen.

Soms is 'een habbekrats' genoeg...

3. Kinderrechten

Op 20 november 1989 was er iets gebeurd dat mijn leven een nieuwe richting gaf. 'De Verenigde Naties namen het Verdrag inzake de Rechten van het Kind aan. Voor velen was dat een belangrijk internationaal moment, maar voor mij werd het een persoonlijke opdracht.'

'Ik kende ondertussen heel wat kinderen en jongeren die nauwelijks iets merkten van die rechten. Sommigen leefden in armoede, werden uitgesloten... Anderen kregen te maken met discriminatie of onrecht. Velen leefden in een instelling'. Op papier hadden ze rechten, in hun dagelijkse leven waren die vaak onzichtbaar.' 'Eén vraag liet me niet meer los: hoe brengen we de kinderrechten tot bij de kinderen? En hoe brengen we de kinderen bij hun rechten?' 'Die vraag werd het vertrekpunt van Habbekrats.'

'In diezelfde periode veranderde ook het jeugdwelzijnslandschap in Vlaanderen. De bijzondere jeugdbijstand toen Bijzondere Jeugdzorg- kreeg een nieuwe invulling en de comités voor bijzondere jeugdzorg kregen een belangrijke opdracht in de vrijwillige hulpverlening en de preventie.' 'Dat sloot aan bij wat ik zelf voelde. Toen vrijwilligers werden gezocht voor de preventiewerking van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg, stelde ik mij kandidaat. Daar vond ik mijn plaats. Ik kon eindelijk doen waar ik al zo lang naar op zoek was.' 'Naast kinderen en jongeren staan voor het te laat was, niet wachten tot problemen onoverkomelijk werden, maar kansen creëren, vertrouwen geven en perspectief bieden.'

Op dat moment vielen alle puzzelstukken in elkaar.n 'Ik had mijn droom, ik had mijn ervaring, ik had de kinderrechten als moreel kompas. En ik had een plek gevonden waar ik daar elke dag concreet aan kon werken. Daar groeide het besef dat Habbekrats geen idee meer mocht blijven. Het moest werkelijkheid worden. Er moest gehandeld worden. Er was veel werk te doen en ik was bereid om dat te dragen. Niet omdat ik per se een organisatie wilde oprichten, maar omdat ik ervan overtuigd was dat elk kind meer is dan zijn problemen en recht heeft op kansen, vertrouwen en een toekomst.'

4. Eén handtekening die alles veranderde

Mijn engagement bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg gaf me eindelijk het gevoel op de juiste plek te zitten. Ik kon dicht bij kinderen en jongeren werken en mee zoeken naar manieren om te voorkomen dat hun problemen zouden uitmonden in een plaatsing.

Maar al snel volgde de ontuchtering. Ons Comité had geen geld meer voor preventie.

Alles was al naar opvangplaatsen gevloeid. 'Als we weten dat voorkomen beter is dan genezen, waarom investeren we dan pas wanneer het misloopt', dacht ik.

De woning van de bevoegde minister ,Jan Lenssens lag op wandelafstand van het Comité. Meer dan eens stond ik aan zijn deur, tot ik uiteindelijk werd ontvangen. Ik vertelde hem over mijn droom, over Habbekrats, en over mijn overtuiging dat je veel menselijk leed kunt voorkomen als je jongeren op tijd bereikt.

De minister luisterde. Daarna gaf hij mij een uitdaging: als ik erin zou slagen om binnen één jaar 350 jongeren te bereiken en aantonen dat preventief jeugdwerk werkte, zou hij daarvoor één miljoen frank uittrekken. Voor sommigen een bescheiden bedrag, aangezien 1 geplaatste jongere de overheid veel meer geld kostte.

Voor mij betekende het iets veel groters. Voor het eerst geloofde iemand van het beleid in mijn idee.

Ik stapte buiten met iets wat onbetaalbaar was: een ondertekend engagement en het vertrouwen om te bewijzen dat Habbekrats kon werken. Dat papier verdween niet in een lade. Ik trok ermee naar steden en gemeenten. Ik legde mijn plannen uit en vroeg hen om mee te investeren in hun eigen jongeren. Stap voor stap sloten lokale besturen zich aan. Zo groeide het oorspronkelijke budget uit tot een veel krachtiger project. Een jaar later kon ik terugkeren. Niet met mooie beloften, maar met resultaten. Geen 350, maar meer dan 500 jongeren hadden we bereikt. Jongeren die anders, misschien in de bijzondere jeugdzorg of erger, in het gerechtelijk circuit terecht waren gekomen. De minister hield woord, verlengde de opdracht én verdubbelde ook het budget. Dat was het moment waarop Habbekrats niet langer alleen een droom of experiment was, maar een organisatie met een toekomst.

Mannen van Am.

In Hamme, waar het allemaal begon, kregen we te maken met een groep rebelse jongens die voortdurend hun grenzen -en die van ons- aftastten. Gelukkig kende ik, omdat ik zelf een Hammenaar was, de aard van het beestje...

We zouden fantastische avonturen beleven samen en mede dank zij hen en hun gedrag, regels en afspraken bepalen waarbinnen het verder aanbod zich zou ontwikkelen. Tot op vandaag vinden we in Hamme, een warm en enthousiaste jongerenwerking in 'De Hertog'.

5 De dromer en de edelman

De bloemen hadden intussen hun werk gedaan. Niet alleen jongeren vonden de weg naar de kleine kamer boven Papaver, ook steeds meer sympathisanten kwamen er langs. Er was altijd koffie en meestal ook taart.

Mensen bleven hangen, luisterden naar onze plannen en voelden dat daar iets bijzonders groeide. Op een dag verscheen er een bijzondere man. Hij was groot, verzorgd, sprak met een licht Frans accent en droeg een lange, elegante jas.

Hij straalde waardigheid uit. Hij keek rond en vroeg eenvoudig: 'Wat doen jullie hier?'. Ik antwoordde zoals ik het altijd deed: 'We proberen de wereld een beetje beter te maken door te beginnen bij kinderen en jongeren.' Hij glimlachte. 'Misschien kan ik jullie daarbij helpen.' Hij vertelde dat hij veel gekregen had in zijn leven en iets wilde terugdoen voor de samenleving.

Daarna vroeg hij hoe Habbekrats eigenlijk georganiseerd was. Ik vertelde hem eerlijk dat we nog maar aan het begin stonden. We hadden een naam, een droom en een groeiende werking, maar nog geen officiële structuur. Hij dacht even na en zei: 'Dan moeten we daar verandering in brengen.' Hij stelde voor om mensen samen te brengen die een raad van bestuur konden vormen en statuten op te maken om Habbekrats officieel op te richten als VZW. Maar hij ging nog een stapje verder. 'Jullie mogen niet volledig afhankelijk zijn van subsidies,' zei hij. 'Een organisatie moet ook mensen vinden die uit overtuiging mee willen bouwen. Alleen zo kan ze vrij en onafhankelijk blijven.'

Dorsan Graaf Goethals was een echte edelman en zou vanaf die dag veel meer dan een sympathisant zijn. Hij werd een vriend, een mentor en een medestander in de strijd voor kinderrechten. Dankzij zijn ervaring, zijn netwerk en zijn vertrouwen kreeg Habbekrats een stevig fundament.

Hij bracht mensen samen die mee wilden bouwen aan een onafhankelijke organisatie, schreef mee aan de statuten en hielp een Raad van Bestuur samenstellen. En zijn visie was eenvoudig maar krachtig: 'Een organisatie die opkomt voor kinderen moet vrij kunnen werken. Ze mag zich nooit laten leiden door politieke, religieuze, financiële of andere belangen. Alleen het belang van het kind mag richting geven.'

Die gedachte is altijd de leidraad van Habbekrats gebleven. We wilden samenwerken met iedereen die kinderen vooruit wil helpen, maar ons nooit laten beperken door ideologische grenzen. Elk kind moest welkom zijn. Zonder onderscheid. Zonder voorwaarden. Op 15 augustus 1991 werd VZW Habbekrats officieel opgericht. Drie maanden later, op 15 november, verschenen de statuten in het Belgisch Staatsblad. Op papier werd een nieuwe vereniging geboren. In werkelijkheid was er veel meer ontstaan. Er stond nu een onafhankelijke organisatie, gebouwd op vertrouwen, gedragen door mensen met verschillende achtergronden, maar verenigd door één overtuiging: ieder kind verdient kansen, respect en een toekomst. Dat fundament draagt Habbekrats vandaag, vijfendertig jaar later nog steeds...

'De Edelman' is Dorsan Graaf Goethals. (1933-2026)

We trokken overal naartoe, de graaf en ik. Van de minister tot de gouverneur. Van de burgemeester tot de ondernemer...

'Waar we niet binnenraakten langs de deur, kropen we door het venster'. besloot hij zelf.

Dorsan Goethals' mooiste eigenschap was zijn eenvoud.

De foto illustreert dat. Hij wou zelf de kampavonturen mee uittesten. En als je daarvoor boontjes in tomatensaus uit een gamel moest eten, dan was dat ook maar zo...

6 Zeeslag

Habbekrats had ondertussen een naam, een thuis en een juridische structuur, maar één vraag bleef me bezighouden: hoe bereik je jongeren echt? Hoe breng je kinderrechten niet alleen tot woorden, maar tot leven?

Die vraag stond ook centraal tijdens de vergaderingen van de preventiecel van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg.

Op een dag nodigden we een spreker uit van de VUB, Professor Guy Redig.

Hij gaf geen klassieke lezing, geen ingewikkelde theorieën. In plaats daarvan legde hij een eenvoudig spel op tafel: zeeslag.

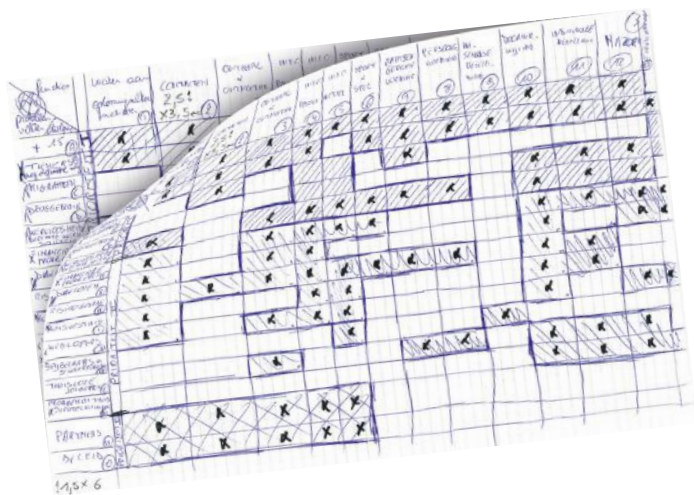
Achter elk schip op het speelbord school een groep jongeren die we wilden bereiken.

Al spelend maakte hij duidelijk dat je jongeren niet met één enkele aanpak kan helpen. Wie echt verschil wil maken, moet naar de hele leefwereld van een jongere kijken. Problemen staan nooit op zichzelf. Daarom vraagt goede begeleiding om een totaalaanpak, waarin verschillende vormen van ondersteuning elkaar versterken. Voor mij was dat een openbaring. Ik had meteen het gevoel dat ik een ontbrekend puzzelstuk gevonden had.

Habbekrats had een droom, Habbekrats was een organisatie, maar nu leek er ook een methodisch fundament te zijn gevonden. Toch voelde ik dat ik nog een stap verder wilde gaan. De totaalaanpak van Guy Redig vertrok vooral vanuit de hulpverlening zelf: wat kunnen wij als begeleiders aanbieden?

Bij Habbekrats wilde ik die vraag omkeren. Niet vanuit de organisatie, maar vanuit de jongeren. Niet bepalen wat goed is voor een jongere. Maar samen ontdekken welke talenten, dromen en mogelijkheden er al aanwezig zijn. Niet werken vóór jongeren, maar mét jongeren. Niet hen aanpassen aan onze werking, maar onze werking voortdurend afstemmen op hun leefwereld.

Vanuit die gedachte begon onze eigen methodiek langzaam vorm te krijgen. De inzichten van Dr. Guy Redig waren een belangrijke inspiratiebron, maar stap voor stap groeide onze eigen visie. Een visie waarin vertrouwen belangrijker werd dan controle, ontmoeting belangrijker dan afstand, en kansen belangrijker dan beperkingen. Zo groeide langzaam onze methodiek, die later verder verfijnd zou worden tot de filter-methodiek van Habbekrats. Vanaf dat moment had Habbekrats niet alleen een droom, een thuis en een organisatie, het had ook een eigen manier gevonden om jongeren écht te ontmoeten.

Op het eerste gezicht, een paar velletjes papier. Maar in werkelijkheid een heel framework voor een duurzaam beleid: Zeeslag.

DE HABBEKRATS-METHODIEK

KINDEREN EN JONGEREN VERSTERKEN
VANUIT ONTMOETING, VERWONDERING EN VERBINDING

EEN FILTER VOOR ALLES WAT WE DOEN

1

DE TOTAALAANPAK

HOE KIJKEN WE?

Integrale mensbenadering

Laagdrempeligheid

Geïntegreerd aanbod

Inclusieve
maatschappijbenadering

2

DE DRIE BENADERINGEN

HOE WERKEN WE
ELKE DAG?

Ontmoeten

Verwonderen

Verbinden

3

HET ABC-KLIAMAAT

WAT HEEFT EEN
JONGERE NODIG?

Autonomie
Ik mag kiezen

Verbondenheid
Ik hoor erbij

Competentie
Ik kan groeien

4

DE HABBEKRATS-TOETS

HOE MOET HET
AANVOELEN?

Warm
Je voelt je welkom

Waardevol
Wat we doen, doet ertoe

Waarachtig
Wat we zeggen en doen,
klopt met elkaar

HET RESULTAAT

VERTROUWEN
IN ZICHZELF

VERTROUWEN
IN ANDEREN

VERTROUWEN
IN HUN TOEKOMST

7. Helden

Als kind leefde ik in verhalen. Ik verslond de avonturen van Kuifje, Robbedoes, De Rode Ridder, Robin Hood, Peter Pan, Tom Sawyer en Huckleberry Finn. Fantasie was nooit ontsnappen, het was een bron van moed en verbeeldingskracht.

Later vroeg ik me af, waarom zouden kinderen en jongeren vandaag diezelfde kracht niet kunnen ervaren? Veel van de jongeren die ik ontmoette, leefden in een wereld waar weinig ruimte was voor dromen. Ik wilde hen voor even meenemen naar een andere wereld, waar ze niet het probleem waren, maar de held van hun eigen verhaal.

Nog vóór Habbekrats officieel van start ging, organiseerden we daarom onze eerste avonturenkampen. Met een bus vol jongeren trokken we naar de Ardennen, naar de streek waar ik als kind zelf zoveel gelukkige herinneringen had opgebouwd. Daar, tussen de bossen en rivieren van Achouffe, ontstond een eerste groot avontuur. Jongeren staken rivieren over, overwonnen hindernissen, trotseerden hun angsten en ontdekten talenten waarvan ze zelf niet wisten dat ze die hadden. Aan het einde van de dag waren ze niet langer toeschouwer van een verhaal. Ze waren zelf de held geworden.

De Habbekratshelden is de trotse titel die we tot op vandaag toekennen aan de deelnemers van het avonturenaanbod. Het is een grootse verzameling van waar gebeurde verhalen en fantasieverhalen die, via storytelling, geschiedenis, wetenschap, cultuur en natuur, de jongeren uitzonderlijk sterk beïnvloeden. Het zelfbedachte beloningssysteem, de fameuze **'Groene Kaartenshow'** legt daar nog een extra laag zelfreflectie over.

Toen groeide een nieuw inzicht. Waarom telkens kampen opzetten en weer afbreken?

Waarom niet een eigen plek creëren waar kinderen het hele jaar door konden thuiskomen? Zo kwam het Avonturenhuis op ons pad. Het stond in Bérismenil.

Eigenlijk waren het twee vervallen boerderijhuizen die tegen elkaar waren gebouwd. Het dak lekte. De kamers waren leeg. Het gebouw verkeerde in slechte staat.

De meesten zagen een bouwvallig huis. Ik zag iets anders. Ik zag een knetterend haardvuur. Ik hoorde kinderen lachen. Ik rook vers eten. Ik zag eeuwenoude balken die opnieuw verhalen zouden vertellen.

Ik zag bomen groeien, kampen ontstaan en duizenden kinderen die er herinneringen aan zouden hebben voor de rest van hun leven. Samen met graaf Goethals en enkele bestuursleden gingen we het huis bekijken. Na dat bezoek trokken we naar de brouwerij van Achouffe om iets te eten.

Vlak voor het dessert keek de graaf mij glimlachend aan: 'Chris, ga jij misschien even een luchtje scheppen?' Ik begreep de knipoog en wandelde naar buiten. Een tijd later werd ik weer binnen geroepen. De graaf stond recht, glimachte en zei: 'We hebben beslist. 'We kopen het huis.' Vanaf dat moment werd het Avonturenhuis werkelijkheid. Niet omdat het toen al mooi was, maar omdat iedereen rond de tafel geloofde in wat het ooit kon worden. Vandaag, vele jaren later, klinkt er nog altijd gelach tussen die muren.

Honderden kinderen trekken er elk jaar de natuur in, beleven avonturen, ontdekken hun talenten en keren terug naar huis met meer zelfvertrouwen dan waarmee ze vertrokken. Wat ooit een vervallen boerderij was, groeide uit tot een plaats waar kinderen leren dat ook zij, ondanks alles wat ze hebben meegemaakt, de held kunnen worden van hun eigen verhaal. Misschien is dat wel de mooiste les die het Avonturenhuis ons blijft geven: 'Je hoeft niet te beginnen met een paleis. Soms is een droom genoeg om een thuis te bouwen.'

'Het is een krot', sprak Françoise oprecht.

We stonden op de gelijkvloerse verdieping van wat ooit Het Avonturenhuis zou worden. De verdieping was er nog slechter aan toe en de tuin was jarenlang gebruikt als stort.

Maar, dat zag ik allemaal niet. Ik zag de perfecte plaats en het potentieel. Ik keek met mijn hart en zag de toekomstige avonturen voor mijn geest passeren.

Dit wordt onze thuis zei ik luidop. Iedereen keek op. 'Hij meent het'.

8. Een warm huis

In de Ardennen had ik gezien wat een warm huis kan betekenen. Jongeren bloeien open als ze zich veilig voelen. Ze hebben een eigen bed, eten aan tafel, een gesprek bij het haardvuur. Ze kunnen er gewoon kind zijn.

Voor veel van hen is dat geen vanzelfsprekendheid. Sommigen wonen in een instelling, anderen delen een kamer met broers, zussen of zelfs hun ouders. We vroegen ons af: waarom zo'n plek alleen tijdens kampen aanbieden? Waarom kinderen het hele jaar er niet van laten genieten?

Ondertussen was Habbekrats gegroeid en met de steun van minister Lenssens trokken we als de Habbekratskaravaan van stad naar stad. **We werkten in Hamme, Dendermonde, Lokeren, Ronse, Wetteren en Ledeberg maar experimenteerden ook in Mechelen en Veurne.** We deden massaal veel ervaring op in 'voorzieningen' waar kinderen en jongeren als maatregel worden geplaatst; om samen met hen te zoeken naar kansen en mogelijkheden.

We gingen geen enkele opdracht uit de weg: jongeren die geframed worden als halve misdadigers omwille van hun gedrag werden even warm onthaald als hun leeftijdsgenoten zoals ze door ons werden behandeld met respect.

Maar ook projecten als fan-coaching bij KAA Gent, taakstraffen en zomervakanties met alle kinderen uit één voorziening boden ons kansen om te leren over onze gekozen doelgroep, die inmiddels veel groter bleek te zijn dan wat ik ooit had verwacht. Dat rondtrekkend systeem werkte en leverde een schat aan verhalen op, maar het voelde ook onvolledig. Telkens wanneer we een warme vertrouwensband hadden gecreëerd, waren we weer weg. De projecten beperkten zich vaak tot twee avonden per week waardoor de duurzaamheid ontbrak en de kwaliteit van het aanbod eronder leed.

Jongeren hadden nood aan een vaste plek, een thuis waar ze na school gewoon konden binnenlopen. Een aantal van onze plekken begon inmiddels vaste vorm te krijgen. In Hamme en Wetteren kregen we een eigen locatie toebedeeld door de gemeente, niet veel meer dan een kamer of een zolder.

Maar onze topper bevond zich in Ledeberg waar we een oud buurtlokaal omtoverden tot een populair 'jeugdhuis' met een gedreven team. De stad Gent had middelen gekregen van het 'Kansarmoede Fonds', een gevolg van de Belgische wafelijzerpolitiek want echte jeugdmiddelen waren nog schaars in een tijd dat er zelfs geen schepen van Jeugd noch een jeugddienst was in de steden en gemeenten.

Hoe dan ook, we konden in Ledeberg een veelkleurige werking uitbouwen waar gedurende jaren vele jongeren een veilig onderkomen vonden. Het Keizerspark, waar 'ons jeugdhuis' was gevestigd vormde zelfs het decor voor een aantal edities van Feest in het Park dat door Habbekrats werd georganiseerd en waar de prille Gentse urban scene zich kon ontplooiën, aangevuurd door de Belgian Hiphop Alliance uit Antwerpen. De hiphopscene zou jarenlang het visitekaartje van Habbekrats mee bepalen en later aansluiten bij onze liefde voor alles wat 'urban' is.

Tegelijkertijd waren we dus ook op zoek naar een thuis in het hart van de stad. Toen we het sympathieke huis op het Edward Anseeleplein in Gent zagen waren we meteen verkocht. Een prachtig oud pand uit de zeventiende eeuw zou ons 'warme huis' worden, waar we onze nieuwe methodiek te volle konden inzetten. We noemden het simpelweg Het Ontmoetingshuis. De naam zei het al. Het ging niet om het gebouw. Het ging om een thuis, een plek waar jongeren elkaar ontmoetten, zichzelf mochten zijn, een warme maaltijd kregen, sporten, muziek maken, creatief bezig zijn, en vooral gehoord worden. En dat in het hart van de stad.

Het bleek een schot in de roos. Jongeren kwamen er naartoe, bleven er hangen na school, aten er samen, kregen inspraak via de VIP, de nieuwe vormingsprojecten die ons een officiële erkenning als vormingsdienst bij Vlaanderen opleverde en ze ontmoetten er inspirerende gasten en BV's.

Ze voelden dat ook hun stem ertoe deed. Voor het eerst hadden ze een plek die niet als een instelling was, niet van een school en zeker niet iets van de overheid. Maar een veilig en neutraal huis waar zij zich thuis voelden.

En daardoor werd onze methodiek sterker.

En zo begreep ik: 'Een warm huis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is een boodschap aan een jongere. Jij bent welkom. Jij hoort hier thuis. En die overtuiging werd het fundament voor de toekomst...'

Pioniers.

Op 26 juni 1994 vierden we 3 jaar Habbekrats met Feest in het Park. Het Keizerspark was ons festivalterrein waar we gretig gebruik maakten van Hiphop dat zich als een nieuwe golf verspreidde in de jongerencultuur. Als pionier in het jeugdwelzijnswerk verwelkomde Habbekrats alles wat 'urban' was en versterkte daarmee haar experimenteel imago.

Ook de pioniers uit de skatescene vonden hun plaats bij Habbekrats, terwijl graffiti kunstenaar ARKIS voor de look and feel zorgde.

Een bijna volledig team in juni 2026

9. Dreamteam

**Een warm huis ontstaat niet door stenen of muren...
Echte warmte komt van mensen. Al heel vroeg besepte ik
dat Habbekrats alleen kon groeien als we mensen vonden
die dezelfde droom deelden.**

Geen losse groep, maar een hecht team, zoals spelers in een voetbalploeg of muzikanten in een orkest. Verschillend, maar toch verbonden door één gezamenlijke opdracht. Diploma's waren mooi, maar nooit voldoende. Het hart moest spreken, en niet de regels. Ik zocht naar witte raven, mensen die niet wegstijgen bij onrecht... die hun weekend wilden delen, hun avonden wilden geven... Daarom liet ik kandidaten meedraaien met jongeren, liefst op kamp, meerdere dagen. En uiteindelijk waren het de jongeren zelf die bepaalden wie bij ons paste. Zo groeide een ploeg die niet alleen professioneel sterk is, maar vooral gedragen wordt door dezelfde overtuiging: Elk kind verdient iemand die naast hem blijft staan.

Naarmate Habbekrats groeide, groeide ook ons team. We ontdekten al snel dat enthousiasme niet volstond... Net als in een orkest moest iedereen zijn eigen instrument kunnen inzetten. Sommigen bouwden vertrouwen op via spel, ontmoeting en vrije tijd, anderen brachten gespecialiseerde kennis mee voor jongeren met complexere vragen. Zo bleef onze werking laagdrempelig, terwijl we toch professionele ondersteuning konden bieden wanneer nodig.

Achter de schermen ontstond een coördinerend team dat de zorg opnam voor financiën, infrastructuur, personeel, communicatie en zoveel meer. Enkel en alleen om begeleiders vrij te maken voor hun kerntaak, er zijn voor kinderen en jongeren. Misschien is dat vandaag wel onze grootste kracht: een professionele organisatie met beide voeten in de leefwereld van jongeren... en met het hart op de juiste plaats.

Maar een sterk team ontstaat niet vanzelf. Het vraagt vertrouwen, inspraak en oprechte zorg voor elkaar. Vanuit de ervaringen uit de beginjaren kiest Habbekrats er bewust voor een organisatie te zijn waar beslissingen van onderuit groeien, waar iedere medewerker mee verantwoordelijkheid draagt en waar eigenaarschap geen slogan is, maar dagelijkse praktijk. Er wordt geïnvesteerd in mensen, met vertrouwen, waardering maar ook humor, met kleine en grote attenties en een warme huiskamersfeer. Zo groeit een hechte ploeg waarin collega's zich verbonden voelen met elkaar en met de missie van Habbekrats. Er ontstaan echte vriendschappen en die verbondenheid straalt af op de relatie met de jongeren. Voor velen die hier hun eerste professionele ervaring opdoen, blijft deze periode een blijvende referentie.

En jaren later kijken ze vaak met warmte, dankbaarheid en een vleugje heimwee terug op de tijd waarin zij deel uitmaakten van deze bijzondere ploeg.

10. De Fabriek

Het warme huis op het Edward Anseeleplein werd al snel te klein. Steeds meer kinderen en jongeren vonden de weg naar Het Ontmoetingshuis. Ook leerkrachten, hulpverleners, vrijwilligers en buurtbewoners kwamen over de vloer. Het Ontmoetingshuis deed zijn naam alle eer aan. Maar het succes had een keerzijde, we barsten uit onze voegen.

Op een paar tientallen meters stond een oude leerlooierij, een industrieel gebouw uit 1880 te verkommeren. Het dak was stuk, de vloeren kraakten, door de openingen zag je de hemel. Maar net als eerder zag ik vooral mogelijkheden. De graaf en ik zouden op verkenning gaan en niet zo heel veel later was het gebouw verworven en kreeg het project De Fabriek vorm. Ik had zelf een maquette gemaakt uit karton en ging daarmee naar het architectenbureau Van Impe dat bereid was belangeloos te tekenen en de werf op te volgen.

Met steun van mensen die in de droom geloofden, aannemers tegen kostprijs, mensen die een steen kochten, werd De Fabriek werkelijkheid. De ruimtes vulden zich met leven. Sport, spel, muziek, koken, theater, gewoon samen zijn. De Fabriek trok massa's jonge mensen van allerlei slag.

Met de omzet van de bar, fantastische optredens, comedyshow's, toneelprojecten en later een totaal muziek concept met de naam **'Storm'** konden we het gebouw laten bruisen maar ook betalen. Maar toen kwam een ongemakkelijke, existentiële vraag. Voor wie wilden we er in de eerste plaats zijn? Er waren verschillende stemmen. Moesten we onze werking verbreden naar alle jonge mensen of juist toespitsen op wie nergens anders terecht kon? Die vraag was niet eenvoudig want ze had grote financiële consequenties maar ze dwong ons om opnieuw scherp te stellen wat onze opdracht was. Uiteindelijk was de keuze voor mij helder. Habbekrats was opgericht voor kinderen en jongeren die het minst kansen kregen. Liever een moeilijke weg die trouw bleef aan de missie dan een gemakkelijkere weg die ons daarvan zou verwijderen.

TOYP

De werking van Habbekrats bleef ook internationaal niet onopgemerkt.

In 1996 werd oprichter Chris Van Lysebetten door

Junior Chamber International onderscheiden als een van de

Ten Outstanding Young Persons of the World

in de categorie Humanitarian and Voluntary Leadership.

De officiële prijsuitreiking vond in Taiwan plaats.

Dit is echt iets voor u, zei de graaf.

Hij meende het. We stonden tussen de kale muren van een groots, verlaten gebouw met kapot dak in het Raffnaderijstraatje bij de Vrijdagmarkt.

Hoe zouden we van 3000m² lege ruimtes een hip jeugdcentrum maken? Maar er kwam hulp van overal. D&C Van Impe werden onze gratis architecten en aannemers en onderaannemers werkten aan kostprijs.

Ik heb in mijn leven al heel veel jeugddaccomodatatie gezien maar De Fabriek is voorb mij nog steeds de top.

11. Kwetsbaarheid

Met De Fabriek hadden we de hoofdvogel afgeschoten.

Een leerlooierij uit de negentiende eeuw waar kinderarbeid de winst bepaalde, was uitgegroeid tot een bruisend jeugdcentrum, waar kinderen en jongeren konden sporten, spelen, creëren en dromen.

Maar succes maakte ons ook zichtbaar en kwetsbaar en heel wat afgunstige ogen stonden op De Fabriek gericht. Eén foute beslissing en we waren alles kwijt. Inkomsten en subsidies. De Stad had ons dat al 'even laten voelen' door ons jeugdhuis in Ledeberg te sluiten.

Op dat kantelpunt ontmoette ik Alain Liedts. Een visionaire ondernemer.

Zijn boodschap was eenvoudig en bepalend: wie iets waardevols opbouwt, moet het ook beschermen. Hij hielp De Fabriek financieel veilig te stellen en legde mee de basis voor een duurzame toekomst die hij net als de Graaf baseerde op een combinatie van private, publieke maar ook eigen middelen.

Samen met de Stichting Liedts-Meesen werd de werking in Gent geconsolideerd en de werking voor kwetsbare jongeren definitief beschermd.

Als ik vandaag terugkijk, zie ik een patroon dat mij echt raakt. Op cruciale momenten stonden er telkens mensen op: de bloemenjuffrouw, de minister, de graaf, de architecten, Alain Liedts.

Het brengt mij tot het besef dat Habbekrats nooit het werk is geweest van één man. Het is een mozaïek van mensen die besloten mee verantwoordelijkheid te nemen voor kinderen en jongeren. Misschien is dat wel de mooiste les: een droom wordt pas echt wanneer anderen besluiten mee te dromen en mee te dragen.

De minister van Welzijn was er de eerste om deze les te bekrachtigen. Hij beklom de zestien meter hoge klimmuur van De Fabriek en kende Habbekrats de Prijs van de **Vlaamse Gemeenschap** toe *omwille van 'de unieke wijze waarop de medewerkers van Habbekrats de jongeren aanspreken en op weg helpen. Ik benadruk hiermee het belang van de preventieve jeugdwerking die de eigenheid van de jongeren volop respecteert en gericht is op persoonlijke zingeving en actieve participatie in het gemeenschapsleven'.*

Saddie, jongen met stekels.

Saddie Beaufays had niet alleen stekels. Hij toonde ze ook. Het was één van de vaste jongens uit onze werking in Dendermonde. Toen hij in een verkeersongeval om het leven kwam, zochten zijn ouders ons op. Ze wilden hun zoon zien verderleven in zijn favoriete omgeving. In Habbekrats. In de Wereldtuin in de Ardennen wordt hij herdacht op het Avontureneiland waar in het voorjaar drie meidoorns hun schitterende witte bloemen maar ook hun doorns tonen. Die stekels zouden blijvend deel uitmaken van het rebelse imago van Habbekrats.

De Jongens van de Vlake.

In de zomer van 2009 besloten we om met De Habbekratshelden een groots avontuur aan te pakken. In de voetsporen van Napoleon trokken we door tijd en ruimte om het bloedbad van Waterloo te vermijden.

Het verhaal werd zeer professioneel gebracht door meester-verteller DON FABULIST, Ridder van het Kapersnest en vakkundig in beeld gebracht door Jo CLAUWAERT. De helden trokken door de authentieke decors van Waterloo, achterna gezeten door echte marcheurs...

12. Petje Af!

De weerstand van de overheid tegenover de rebelse onafhankelijkheid van Habbekrats liet zich voelen bij het team en de jongeren die vaak ook opstandig reageerden. We hadden nood aan een positieve tegenbeweging. Dat werd een hele respect-beweging met de actie 'Petje Af'.

De mascotte Krats deed voor het eerst zijn petje af en toonde zijn oranje stekels als symbool, niet voor agressie, maar voor jongeren die zich beschermen omdat ze te vaak gekwetst zijn. en die campagne werd gebundeld in een videoclip en een eerste boek met de titel 'Petje Af!'

Krats, onze mascotte was het resultaat van een zoektocht naar een eigen held waarmee de jongeren zich zouden kunnen vereenzelvigen. De Krats-mascotte werd ontworpen door David Donceel, een rebelse maar zeer getalenteerde jonge Gentse graffitikunstenaar.

Krats was meer dan een tekening alleen. Geïnspireerd door de gedachte dat sterke merken helden nodig hebben en met de steun van de getalenteerde Guillaume Van der Stighelen werd beslist Krats te omarmen als het gezicht van een positief, verbindend verhaal. Zo werd voorkomen dat Habbekrats zou worden geassocieerd met problemen, maar met veerkracht en hoop. Tegelijkertijd liet ook Habbekrats zelf haar stekels zien en toonden we ons als weerbarstige underdog. Een imago dat mij gek genoeg wel lag... Vandaag is Habbekrats en Krats een sterk, geregistreerd merk waarmee duizenden jongeren en sympathisanten zich graag identificeren. David Donceel is helaas overleden maar zijn werk wordt nog steeds gebruikt om Habbekrats te identificeren en is al op vele manieren gerecupereerd en gerestyled in het marketing verhaal van Habbekrats

KOEKOEKSJONGEN

Pedagoog Professor Eugène Verhellen van de Universiteit Gent was een geëngageerd onderzoeker, en een inspirerend leermeester, pionier en voorvechter voor de rechten van het kind. Hij wilde samen met Habbekrats onderzoeken hoe jongeren overleven in een steeds complexere samenleving. 'Traditionele volkeren hebben vaak duidelijke overlevingsmechanismen', zei hij, terwijl jongeren hier hun eigen strategieën moeten ontwikkelen, vaak verborgen in een soort 'black box'.

Samen met een onderzoeksgroep van Sociale Agogiek werd gezocht naar manieren om destructieve overlevingsstrategieën om te buigen naar positieve alternatieven. Om de actie kracht bij te zetten pakte Habbekrats groots uit: Tijdens de zomer van 1995 bolde een volledig met graffiti beschilderde Habbekrats-tram als rijdende tentoonstelling door Gent, die een blik bood in de leefwereld van jongeren. De actie werd uiteindelijk afgesloten met een voordracht van schrijfster Brigitte Raskin, auteur van 'Het Koekoeksjong', een beeld dat sterk aansluit bij de jongeren die Habbekrats dagelijks ontmoet. De inzichten die we tijdens dit hele onderzoek verwierven, vormen tot vandaag een belangrijk inhoudelijk fundament in de werking van Habbekrats.

De Randtram met artwork van ARKIS

Een nieuwe mascotte

Als jongerenorganisatie is het leuk om over een mascotte te beschikken. Kinderen en jongeren voelen zich aangetrokken door het frisse imago van Kratske, een ietwat rebelse tiener die graag zijn oranje stekels toont. Davin -PHASE- Donceel was topartiest in de Gentse Graffiti scene en tot aan zijn overlijden in mei 2020 de huisillustrator van Habbekrats.

Phase geldt nog altijd als 'the King' in de Gentse scene maar voor Habbekrats is hij altijd verbonden aan onze held...

13. Koninklijk bezoek.

Na een moeilijke periode leek Habbekrats in 2006, 15 jaar na de start, opnieuw op een kruispunt te staan. Precies op dat moment dook onverwacht iemand op die een opmerkelijke voorspelling deed.

Tijdens een vormingsavond over mystiek en spiritualiteit op de Cultuurzolder van De Fabriek, gaf tarot-consulente Nicki Poelman, een rustige en bedachtzame vrouw, een workshop. Op vraag van de deelnemers legde ze ook kaarten voor Habbekrats. Langzaam keerden ze één voor één om. Uiteindelijk draaide ze de middelste kaart: De Koningin.

'Betekent dat dat ik de koningin zal ontmoeten?' vroeg ik lachend. "Nee," zei ze, "het is de kaart van de Koningin. "Dat betekent dat er binnenkort een heel belangrijk persoon op je pad zal komen." Ik schonk er toen niet veel aandacht aan.

Nog geen twee maanden later ging de telefoon. Het Koninklijk Paleis vroeg of Hare Majesteit Koningin Paola een bezoek mocht brengen aan Habbekrats. In maart 2006 reden de zwarte wagens het plein voor De Fabriek op.

De koningin stapte uit, kwam meteen naar mij toe en glimlachte: "Chris, je hebt je petje niet op." Ik zei: "Nee, mevrouw, ik heb het afgenomen voor u'.

Even later gingen we samen door de vijf verdiepingen van De Fabriek. De Koningin maakte ruim de tijd om met kinderen, jongeren en medewerkers te praten. Het bezoek duurde veel langer dan voorzien, tot lichte wanhoop van de veiligheidsmensen.

Bij het afscheid overhandigde een jong vluchtelingenmeisje een foto van een roos aan de koningin. Ik vertelde hoe die roos mij altijd deed denken aan 'De Kleine Prins': "Zorg goed voor je roos, zorg goed voor wie je liefhebt." Ik vertelde ook hoe bijzonder het was dat een meisje dat in haar eigen land was buitengesloten, hier werd ontvangen door de koningin van België.

Koningin Paola werd zichtbaar ontroerd. Tranen rolden over haar wangen. Zonder erbij na te denken gaf ik haar een knuffel, zoals ik dat ook bij onze kinderen doe, en zei zacht: "Maar het komt wel goed." De veiligheidsmensen keken verbaasd toe. Op dat moment voelde het protocol even onbelangrijk. Er was gewoon een mens die een ander mens trooste.

Niet veel later belde het paleis opnieuw. Of de koningin samen met een vriendin naar het Avonturenhuis in de Ardennen mocht komen tijdens een sprookjesweekend. Daar speelde ze, tot groot plezier van de kinderen, gewoon... 'de koningin'.

Later volgde een brief met een bijzondere mededeling: "Habbekrats kreeg de permanente hoge bescherming van Hare Majesteit Koningin Paola", een uitzonderlijke erkenning die slechts aan een heel beperkt aantal organisaties wordt toegekend. Tot vandaag draagt Habbekrats die hoge bescherming met trots. Niet alleen als een koninklijke onderscheiding, maar vooral als een teken van vertrouwen. Een bevestiging dat wie elke dag kiest voor kwetsbare kinderen en jongeren, daarin nooit alleen hoeft te staan...

De koningin en ik

Toen in maart 2006, Koningin Paola arriveerde stapte ze recht op mij af, alsof we elkaar al heel lang kenden.

De jaren nadien werd de band met de koningin steeds sterker en hield ze eraan aanwezig te zijn bij elke grote Habbekratsgebeurtenis. Tot op vandaag is de band sterk en draagt Habbekrats de 'Hoge Bescherming van HM de Koningin' hoog in het vaandel.

DEEL II

GROEIEN

2007 - 2014

14. Landelijk werk

Nu de pioniersjaren achter ons lagen, brak het moment aan voor het grote werk. Habbekrats had zijn waarde bewezen. En het doel werd helder: een landelijke erkenning door Vlaanderen. Maar daarvoor moesten we ons vestigen in alle Vlaamse provincies en Brussel.

Jaren van experimenteren, methodieken verfijnen en doorzetten mondden uit in die felbegeerde erkenning in 2005. 'Het werd tijd dat er nog eens een nieuw kindje werd geboren in deze sector' grapte de directeur van het Agentschap Jeugd.

Vanaf dat moment ging een nieuwe wereld open. In Oost-Vlaanderen stonden Gent, Hamme, en Wetteren al stevig op hun benen. Nu konden ook andere provincies bereikt worden. Een onverwacht maar veelzeggend moment kwam er tijdens het bezoek van Koningin Paola aan De Fabriek. Daar, naast de boksring, stelde ze aan de Kortrijkse burgemeester de eenvoudige vraag waarom zoiets in zijn stad niet bestond. Die ene vraag zette iets in gang. Twee jaar later opende Het Hoekhuis in Kortrijk (2007) dankzij de steun van de familie Vlerick.

Daarna volgde uitbreiding in snel tempo. Het Huis ForTeens in Antwerpen (2008), mogelijk gemaakt door Christian van Thillo, Oostende in 2011, De Hertog in Hamme (2012) dankzij Michel Moortgat, en in Halle (2009) het Heldenhuis met zijn grote tuin en zwembad, dankzij Jan Toye.

In Hasselt vielen in 2013 de puzzelstukjes in elkaar, toen de stad en de familie Indekeu hun schouders onder Het Huis van de Vos zetten. In Brussel vond Habbekrats onder impuls van baron de Giey met SURPLAS (2013) een unieke plek aan de Grote Markt.

Gedreven door een team dat niet opgaf, en gesteund door geëngageerde partners en schenkers, groeide Habbekrats uit tot een netwerk van bijna 40.000 vierkante meter jongerenruimte. Plekken waar gespeeld, geleerd, gedroomd en geleefd mocht worden.

Kon het beter? Misschien. Maar deze eerste groeifase was meer dan voltooid. Habbekrats stond er als landelijke organisatie. Stevig verankerd in alle provincies, met één helder doel: jongeren een warme plek geven waar hun toekomst kan beginnen.

15. Jonger en Beter

Na de uitbouw van Habbekrats over heel Vlaanderen diende een nieuwe uitdaging zich aan. Niet groter worden, maar beter. We wilden jongeren nog vroeger bereiken, vanuit de overtuiging dat preventie het krachtigst is als je er in een vroeg stadium al bij bent. In 2009 stelden we onze werking open voor kinderen vanaf tien jaar.

Een jaar later, op 10/10/10, kreeg de Kinderrechtenmuur in De Fabriek een nieuwe uitstraling. Zestien meter hoog beton. Sterk en toch veelkleurig in taal en betekenis. Een monument dat symboliseert waar Habbekrats op rust. Kinderrechten als stevig fundament.

In 2012 zetten we opnieuw een belangrijke stap. Warmte werd een kernwoord. Onze huizen werden **warme huizen** waarin nu ook warme maaltijden werden verschaft via het nieuw project **Foodprint**. Met de komst van de door ons benoemde '**Warme Werker**' kwam er extra aandacht voor het emotionele en mentale welzijn van kinderen en jongeren. En uiteindelijk ook van het team. In 2014 verlaagden we de instapleeftijd opnieuw, vanaf dan waren kinderen welkom vanaf acht jaar. Vandaag loopt het traject van acht tot vijftientig jaar, wat langdurige betrokkenheid mogelijk maakt. Ook achter de schermen groeide de organisatie, met een duidelijke visie rond goed bestuur.

In datzelfde jaar volgde een bijzondere erkenning, Chris Van Lysebetten ontving de Grote Prijs van de Opvoeding van de Koning Boudewijnstichting.

Het jaar 2014 kreeg een feestelijk slot toen Koning Albert en Koningin Paola de werking op de Grote Markt in Brussel bezochten. Tussen honderden aanwezigen werd gevierd wat in enkele jaren was opgebouwd; een warme beweging die generaties kinderen en jongeren kansen geeft. Een mooi moment van erkenning, maar vooral een bevestiging van waar het echt om draait; hoe vroeger je warmte en kansen biedt, hoe sterker een leven kan groeien.

GROTE PRIJS VAN DE OPVOEDING

De prijs heet officieel Filson - Steers - Mariman en gaat jaarlijks naar een Vlaming die zijn of haar leven in het teken plaatst van de opvoeding van kinderen. Bruno Vanobbergen gaf vijf redenen voor de keuze voor Chris Van Lysebetten van Habbekrats, waaronder:

"Chris ondertekent zijn mails altijd met de Jeugd is Goed bezig. Een verademing rond de morele paniek rond jong zijn.

Habbekrats is een project dat zich zelf voorturend bevraagt en heruitvindt. Chris Van Lysebetten is een pedagoog in hart en nieren voor kinderen, maar hij is ook een slim ondernemer.

...

Een eerste steen

Habbekrats is een echte onderneming. Er is een structuur, een strategie, personeel, klanten en opdrachtgevers maar er is ook een groot patrimonium. (Vandaag meer dan 50.000m² jeugdruimte). Als onderneming schenkt Habbekrats veel aandacht aan haar infrastructuur en tot op vandaag is er altijd wel een tafel waar rond bouwkundig advies wordt gegeven.

Ten tijde van Het Hoekhuis was dat niet anders. Zoals dat past bij een nieuwbouw moest er ook een eerste steen worden gelegd. In mei 2007 toonden burgemeester Stefaan De Clerck en minister president Kris Peeters hun metselaarskunsten aan Philippe Vlerick.

The background is a solid red color. Overlaid on this are several white line sketches of people. In the upper left, there is a sketch of a man's face and upper torso, looking slightly to the left. In the upper right, there is a sketch of a person's head and shoulders, facing forward. In the lower right, there is a sketch of a person's head and shoulders, smiling and facing forward. The sketches are done in a loose, expressive style with many overlapping lines.

DEEL III DE WARME WERKING 2015-2019

16. Van Rode Neuzen tot Overkop

Soms voelt een samenleving dat er iets moet veranderen. In 2015 was dat zo. Bijna elke dag brachten nieuwsuitzendingen verhalen over jongeren die vastliepen. Zelfbeschadiging, eenzaamheid, wachtlijsten...

Net toen kreeg ik een telefoontje van kinder- en jeugdpsychiater Peter Adriaenssens, of ik mee aan tafel wilde zitten bij Medialaan - nu DPG Media - als specialist en raadgever voor een nieuwe actie. Rond de tafel ontstond 'Rode Neuzen Dag', niet alleen als geldinzamelactie, maar als duidelijk teken dat jongeren met psychische problemen er niet alleen voor staan. Er werd dat jaar liefst bijna 4 miljoen euro opgehaald om initiatieven op te zetten.

Ook Habbekrats werd laureaat van Rode Neuzen Dag. Dit liet ons toe om in Oostende het Huis aan Zee te openen. Pal op de Zeedijk, zichtbaar tussen de mensen.

In Wetteren werd De Loft een warme, vaste thuis met steun van Alain Delaet...

En dan, bijna onverwacht, groeide daaruit iets dat nog veel groter zou worden: Overkop.

Ik werd in 2016, samen met Luc Deneffe van vzw De Wissel, ontboden bij de mensen van Medialaan om een concreet project uit te werken voor de nieuwe Rode Neuzen Dag.

Luc en ik gingen in afzondering en kwamen terug met een mooi resultaat: een warm huis, zoals we dat bij Habbekrats al een tijdje kenden, met een extra verdieping naar mentaal welbevinden. De jongeren zouden de naam bedenken: dat werd Overkop.

Overkop was voor jongeren een plaats waar ze gewoon konden binnenlopen, zonder drempels, zonder formulieren. Een huis waar jongeren elkaar ontmoeten, iets kunnen eten, gamen, kunst maken of gewoon aanwezig zijn. Met altijd een volwassene in de buurt, maar niet om te controleren, gewoon om er te zijn.

Habbekrats gaf, samen met vier andere partners, het voorbeeld. De pioniers bevonden zich in Oostende, Gent, Tienen, Mechelen en Genk en drongen er bij de Vlaamse regering op aan om het model te omarmen als een nieuwe, laagdrempelige methode die zou inspelen op het sociale en mentale welzijn van jongeren. Vandaag wordt OVERKOP gedragen en ondersteund door Vlaanderen (Opgroeien) en inmiddels zijn er 71 Overkop-huizen waar jongeren op adem kunnen komen.

Vandaag onderneemt Habbekrats zelf, in zes Overkophuizen.

Het basisidee vind ik persoonlijk misschien wel een van de sterkste erfenissen van Habbekrats en de andere pioniers. Het groeide uit tot iets groter dan we ooit hadden gedacht, maar ook heel trouw bleef aan die simpele eerste wens. Gewoon een plek waar jongeren zich thuis mogen voelen.

17. Elk Kind is een Held

Na 25 jaar staat Habbekrats in 2016, stevig op zijn fundamenten. De organisatie is uitgegroeid tot een sterke beweging met warme huizen, een geëngageerd team, een doordachte methodiek en duizenden kinderen en jongeren die er een tweede thuis vinden.

Het is een mooi moment om stil te staan, terug te kijken en vooral vooruit te kijken. Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan verschijnt het boek 'Elk kind is een held'.

Die titel is geen slogan, maar een diepe overtuiging. Opgroeien vraagt moed van elk kind.

Onze samenleving is complex. Voor kinderen die bovendien opgroeien in armoede, onveiligheid of een moeilijke thuissituatie is elke dag opnieuw een uitdaging. Wie ondanks alles blijft geloven in zichzelf en stap voor stap zijn eigen weg zoekt, verdient het om een held genoemd te worden.

Met het boek wil Habbekrats niet alleen zijn geschiedenis en methodiek delen, maar vooral anderen inspireren om hun eigen talenten en mogelijkheden in te zetten voor kwetsbare groepen.

Grote veranderingen beginnen vaak bij één mens die besluit niet weg te kijken. De voorstelling van het boek in de Koninklijke Serres, in aanwezigheid van Koningin Paola, vormt dan ook een bijzonder moment in het jubileumjaar. Niet als bekroning van één persoon, maar als erkenning voor vijftientwintig jaar werk van een bevlogen team en voor de duizenden kinderen en jongeren voor wie Habbekrats al die jaren een warm huis, een veilige plek en vooral een bondgenoot probeert te zijn.

Ondertussen blijft de organisatie verder bouwen. In **Sint-Truiden** opent in 2018, midden tussen de bloesems van Haspengouw, een nieuw huis. De naam het **Klokhuis** kan haast niet beter gekozen zijn. Zoals een klokhuis de pit van nieuw leven draagt, wil ook deze werking kinderen een plek geven waar ze kunnen groeien, wortelen en toekomst vinden. Ook inhoudelijk blijft Habbekrats vernieuwen.

En dan, in november 2018, ontvangt Habbekrats de **Belgische Kinderrechtenprijs**, een van de meest betekenisvolle erkenningen die een jongerenorganisatie zich kan wensen. Het is bijzonder dat twee jongeren van Habbekrats, **Keyentha en Thomas**, het hele parcours afleggen en hun verhaal delen. Hun getuigenis maakt duidelijk wat Habbekrats werkelijk betekent voor kinderen en jongeren. Mooier kan een jubileum nauwelijks worden bekroond.

Maar voor Habbekrats stopt het nog niet. De vorming VIP, groeit uit tot **Max 18**, een vernieuwend project dat jongeren voorbereidt op een zelfstandige toekomst. Het is meteen ook het laatste project waaraan illustrator David Donceel (1971– 2020) zijn talent wijdt.

Zijn tekeningen geven Habbekrats jarenlang een warm gezicht en laten een blijvende herinnering na aan zijn betrokkenheid.

Met **De Heldentour** trekt Habbekrats in 2019 de scholen in, om honderden kinderen te laten ontdekken dat opgroeien moed vraagt, dat keuzes ertoe doen en dat in elk kind een held schuilt. We geven deze jongeren een kracht die ze de komende jaren zullen kunnen gebruiken want niemand vermoedt op dat moment dat achter de horizon een ongeziene storm schuilt. Enkele maanden later komt de wereld tot stilstand. Ook Habbekrats zal zichzelf opnieuw moeten uitvinden.

KINDERRECHTEN PRIJS

De hoogste onderscheiding die je als jongerenorganisatie kan krijgen is waarschijnlijk de Belgische Kinderrechtenprijs. Habbekrats kreeg deze prijs toegekend in november 2018 nadat Thomas en Keyentha als jongerenambassadeur wekenlang voor een grote jongerenjury getuigden over de grote kracht waarmee Habbekrats de kinderrechten in de praktijk brengt.

The Son

Dit topwerk van Michael BORREMANS siert de kaft van het boek 'Elk Kind is een Held'.

Ik vond het zelf de meest kunstzinnige weergave van een jongere, die een Habbekratsjongen had kunnen zijn. Met die priemende ogen die zijn omgeving lijken te scannen. In september 2025 ontmoette ik de jongen in het echt. Na al die jaren had hij een naam: **Zeno was The Son...**

DEEL IV
WE LATEN JE
NIET LOS!
2020-2024

18. Dagen zonder Kinderen

In maart 2020 viel alles stil. De deuren van Habbekrats, die altijd openstonden, moesten plotseling dicht. Voor het eerst sinds onze start waren er dagen zonder kinderen.

Maar we weigerden stil te vallen. Vanuit het Avonturenhuis in de Ardennen bouwden we een eigen stem, Studio K. Vrijwilligers trokken langs voordeuren, niet naar binnen, maar wel dichtbij, op de stoep, met een luisterend oor, een kort gesprek en soms een klein pakje. Zo bleef de band bestaan.

En toen het weer mocht, vonden we onze weg terug naar nabijheid, met Bubbelkampen. In kleine groepen, midden in de natuur, herontdekten kinderen hun vrijheid. En in diezelfde periode groeide in stilte iets nieuws: De Wereldtuin. Een plaats waar kinderen andere culturen kunnen ontdekken, tussen Het Avontureneiland, De Ark en nu ook de Balinese klimtoren. Toen de wereld weer open ging, trokken we rond met Expeditie Veerkracht. Want dát was wat kinderen het meest nodig hadden. We werden 'coronaheld', ja, maar belangrijker was dat we leerden wat echte nabijheid betekent. Sindsdien zijn onze zomerkampen gratis, omdat avontuur en gezonde ontspanning geen luxe mag zijn. Corona dwong ons tot afstand maar leerde ons nabijheid...

Nauwelijks was de coronacrisis achter de rug, of in juli 2021 werd België opnieuw zwaar getroffen. De overstromingen in de Vesdervallei verwoestten hele buurten en lieten de mensen achter zonder huis of houvast. Terwijl overal hulp werd georganiseerd, vroegen wij ons vooral af hoe het met de kinderen ging. Via het Rode Kruis in Ensival leerden we de getroffen gezinnen kennen.

Samen brachten we tijdens de herfstvakantie Franstalige en Nederlandstalige kinderen een week samen aan zee. Zo ontstond **Beaufort**.

Voor sommige kinderen was het de eerste keer dat ze de zee zagen. Midden die week nodigden we ook hun ouders uit in ons Huis aan Zee. Een bos bloemen, een stuk taart en vooral een warm welkom maakten van die dag een bijzonder moment. Een eenvoudig maar hartelijk initiatief groeide uit tot duurzame contacten en waardevolle samenwerkingen die vandaag nog altijd bestaan.

CIJFERS

Om je een idee te geven wat "Dagen zonder Kinderen" betekent...

In 2023 ontmoetten we

5250 kinderen op 76.000 momenten

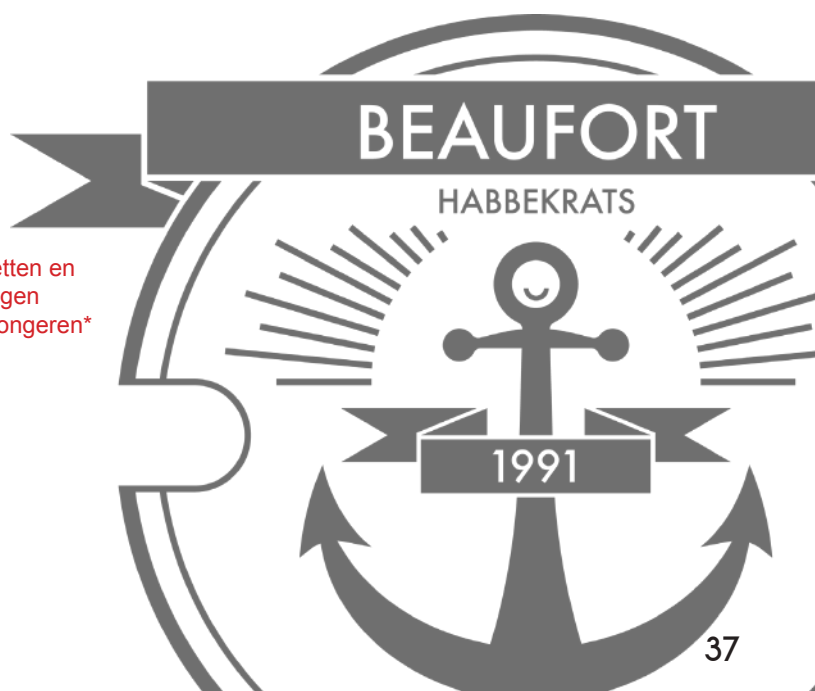
In 2024 ging het om 4750 kinderen

die we meer dan 62.000 keer ontmoetten en

in 2025 hadden we 64.300 ontmoetingen

met 4875 verschillende kinderen en jongeren*

*cijfers via Streetsmart Impact

19. Veerkracht

Sommige crisissen breken mensen, andere maken glashelder waar ze voor staan.

Voor Habbekrats werd corona zo'n kantelmoment. We hadden alles op alles gezet om kinderen niet los te laten. En dat werd gezien.

Overheden en partners begrepen hoe broodnodig warme plekken waren, juist voor jongeren die het al zo zwaar hadden.

Habbekrats golfde mee op die nieuwe inzichten met veerkracht als motor.

In Gent breidde Habbekrats verder uit.

Naast de Fabriek ontstonden **De Noordpool** en **De Zuidpool**. De Zuidpool in het Koning Albertpark werd een warme uitvalsbasis met urban sport en ontmoeting. Later koppelden we daar het project **G.U.S.T.** aan. Het Ghent Urban Sports Team trok de stad door, op zoek naar skatende jongeren en hun omgeving.

De Noordpool, aan de Nieuwe Dokken, kreeg stap voor stap vorm, ook al was er eerst nog geen huis. Door creativiteit en doorzettingsvermogen kwam er uiteindelijk zelfs een trein als uitvalsbasis. **De Jongerentrein** is vandaag de blikvanger aan het Kleindok.

In Ninove ontstond iets bijzonders. In het park richtten we De Kidz in, een warme basis die goed aansluit bij de vele parkactiviteiten. Met **Kidz on Tour** trokken we bovendien mobiel door de Denderstreek.

In Okegem werd een oude pastorie omgebouwd tot '**Het Huis**', met een grote tuin en het project 'Komt voor de bakker' in samenwerking met La Lorraine en de familie Vanherpe-Rommel.

Later kwam er zelfs een **Overkop-huis in Ninove en Geraardsbergen** waarmee we het netwerk tot diep in de zuidelijke Denderregio brachten.

In Brussel was tijdens de pandemie '**Surplas**' definitief op slot gegaan en moesten we op zoek naar een nieuwe locatie.

In juli 2022 opende minister van Jeugd Benjamin Dalle, **L'ILO**, onze nieuwe, warme ontmoetingsplaats, pal in het hart van L'ilot Sacré, het door de Unesco beschermde centrum van de stad en misschien zelfs wel onze meest diverse werking.

En dan was er Antwerpen. Op het Kiel ontstond **SCRATCH**, met een Urban Village waar sport, dans, spel, muziek en creativiteit samenkomen. Een plek waar kinderen hun energie kwijt kunnen en hun talenten ontdekken. Scratch is een echte jongerenhub waar verschillende getalenteerde organisaties samen met Habbekrats en de Stad hun schouders onder zetten. Bovendien werd er ook een **Overkophuis** aan gekoppeld.

Als we vandaag terugkijken, lijkt die groei misschien logisch, maar dat was ze nooit. Achter elk huis, elk project en elke stad zat dezelfde overtuiging, maar een andere noodzaak. Corona maakte duidelijker dan ooit hoe belangrijk het was om de veerkracht van jongeren te versterken. En precies daarop heeft Habbekrats zich geconcentreerd.

Bubbelkampen

Toen we ons helemaal op de bodem van de Coronacrisis bevonden werd er gewerkt in zogenaamde 'bubbels', menselijke clusters die voortdurend veranderden volgens het voortschrijdend inzicht van de wetenschap. Je kan je daar door laten beperken maar met een beetje gezond verstand kon je daarmee ook handig aan de slag gaan. Zo ontstonden bij Habbekrats de 'Bubbelkampen'. Avonturen, gericht op veerkracht, in veilige speelbubbels in de gezonde lucht van de Ardennen. Het project bood verademing tussen de grote paniek die Corona teweegbracht...

DEEL V WERKEN AAN DE TOEKOMST 2025-....

20. Iedereen VIP

Van bij het ontstaan van Habbekrats staat een belangrijk woord centraal: vorming. Niet toevallig, want toen Habbekrats als landelijk jeugdwerk werd erkend, gebeurde dat als vormingsdienst. Die opdracht zit tot vandaag diep in ons beleidsplan en in ons denken verankerd.

In een pedagogische context betekent vorming 'het brede en levenslange proces waarin een individu zich ontwikkelt tot een zelfstandig, kritisch en volwaardig lid van de samenleving'.

Onderwijs leert je hoe je iets doet. Vorming helpt je ontdekken wie je wilt zijn. Het gaat over de volle mens. Over leren kiezen, verantwoordelijkheid opnemen, kritisch leren nadenken, dromen durven uitspreken en stap voor stap een eigen plek vinden in de samenleving. Niet als geïsoleerd individu, maar in verbinding met anderen en met de maatschappij. Vorming doe je niet in één moment.

Het groeit traag, vaak bijna onzichtbaar, maar laat diepe sporen na. Daarom bouwen wij aan trajecten die tijd en ruimte geven. Jarenlang gebeurde dat onder de vlag van de **VIPs**. (Een Vinger In de Pap hebben maar ook een Very Important Person zijn). Soms experimenteerden we met nieuwe formules. Een hele reeks varianten op de traditionele VIP werden gecatalogeerd onder de noemer 'verwonderen'. Klinkende namen als **'Alles Kids?', 'Stappen', 'Cratchac en Loomalah', 'Jongens & Wetenschap', 'Tayasu', de 'Grote meneer Slim-Show'**... hielden de jongeren en onszelf bij de les.

In alle gevallen zijn de jongeren de VIP's, ze denken mee, beslissen mee en zijn van onschatbare waarde. In 2025 gaven we die visie een nieuwe vorm met De Nieuwe VIP's. Daarin stellen we onze infrastructuur open en zeggen we: 'dit is jullie plek.' Jongeren kiezen zelf de sfeer, de muziek, de activiteiten. Medewerkers blijven aanwezig, aanspreekbaar en verantwoordelijk voor een veilige omgeving, maar ze nemen niet automatisch de leiding. Ze begeleiden zonder over te nemen.

Dat is niet eenvoudig. Het vraagt van jeugdwerkers en pedagogen om controle los te laten en te vertrouwen. Maar precies daar begint volgens ons echte vorming. We willen jongeren niet alleen klaarstomen voor de samenleving. We willen meebouwen aan een samenleving waarin jongeren zichzelf mogen zijn.

Niet alleen jongeren passend maken voor het systeem, maar ook systemen helpen creëren waarin jongeren passen.

Misschien is dat wel de belangrijkste pedagogische keuze die Habbekrats in 35 jaar heeft gemaakt. Niet minder begeleiden, maar anders begeleiden. Minder bepalen, meer mogelijk maken. Minder sturen, meer vertrouwen. Want echte vorming begint daar waar jongeren ervaren dat hun stem ertoe doet.

21. Campus Gent

Jongeren krijgen nog altijd labels opgekleefd. Eerst waren het randgroepjongeren, daarna kansarme jongeren, dan weer hangjongeren en later NEET-jongeren. Jongeren die niet naar school gaan, niet werken en geen opleiding volgen.

Het is een neiging van onze maatschappij om mensen in hokjes te stoppen door een stempel erop te drukken. Eigenlijk helpt dat niet echt, mensen zijn niet zo eenvoudig. Elk individu heeft een eigen, een ander verhaal.

Wij herkenden ons nooit in dat etiket. Niet omdat die jongeren geen problemen hadden, maar omdat wij elke dag zagen dat zij zélf niet het probleem waren.

Achter elk label zat een jongere die ergens de aansluiting was kwijtgeraakt.

Vanuit die overtuiging bundelden we in Gent de krachten van De Fabriek, de Noordpool, de Zuidpool en het Ontmoetingshuis in één werking: Campus Gent. Eén sterk team, één gedeelde visie en één doorlopend traject voor kinderen en jongeren. Zo konden we hen blijven begeleiden, van hun eerste kennismaking met Habbekrats tot aan hun eerste stappen naar opleiding, werk en zelfstandigheid.

Maar we beseften ook dat begeleiding alleen niet volstond. Als we de kloof met de samenleving echt wilden verkleinen, moesten we ook zelf opleidings- en tewerkstellingskansen creëren. Die overtuiging werd het vertrekpunt voor een nieuw en ambitieus project. Dat verhaal begint in een volgend hoofdstuk...

De Jongerentrein

Toen de Oude Dokken in Gent veranderden in de Nieuwe Dokken had niemand rekening gehouden met de vele kinderen en jongeren die tot op vandaag opgroeien langs de Afrikalaan. Habbekrats ontwikkelde in die buurt haar 'Noordpool' door origineel uit te pakken met een Jongerentrein op de sporen waar vroeger de goederen uit het Congolese Matadi werden overgeslagen. Motorwagen 55414 uit Maredsous kreeg een totale make-over en is vandaag de blikvanger op de urban site van de Kleindokkaai. Iota, Nean en Spear gaven de trein een kunstzinnige uitstraling die de diversiteit van het Habbekratspubliek benadrukt.

22. The Kid

Van bij de start van Habbekrats droomden we ervan dat jongeren hun plek zouden vinden tot diep in de samenleving, ook op de werkvloer.

Begeleiding alleen volstond niet. We wilden ook echte kansen creëren. Tegelijk groeide het besef dat Habbekrats ook zelf middelen moest genereren, om duurzaam te kunnen blijven groeien.

Die gedachte bracht me terug naar de beginjaren, en naar een vriend die toonde dat maatschappelijke inzet en ondernemerschap hand in hand kunnen gaan - met een goed draaiend café, runde hij in de jaren negentig een voorziening voor jongeren met een drugsverleden.

Zo ontstond het idee voor de creatie van een Grand Café waar kwaliteit, gastvrijheid en sociale tewerkstelling samenkomen. Waar jongeren werkervaring opdoen in een echte, veeleisende maar warme omgeving.

Toen het historische pand naast onze maatschappelijke zetel vrijkwam, een herenhuis uit 1765 in Lodewijk XV-stijl, wisten we dat dit onze kans was.

Al meer dan tweeënhalve eeuw kijkt dat huis uit over de stad. Het was ooit de woning en werkplaats van meester-schrijnwerker Pieter de Meyns. Ook dat erfgoed wilden we bewaren.

Met steun van de Stichting Liedts-Meesen konden we het gebouw redden en het zijn oorspronkelijke uitstraling teruggeven.

Eén ding ontbrak nog: een naam.

Die kwam, zoals wel vaker in de geschiedenis van Habbekrats, onverwacht.

In gedachten zag ik de legendarische film The Kid uit 1921, waarin Charlie Chaplin, de zwerver zich ontfermt over een verlaten kind. Dat eenvoudige maar krachtige verhaal raakte precies de kern van wat wij al 35 jaar proberen te doen. Ik ging het na, en de naam was vrij. Nergens ter wereld bestond

Grand Café The Kid. Vanaf dat moment had ons project niet alleen een unieke naam, maar ook een ziel.

In The Kid willen we tonen dat sociale betrokkenheid en kwaliteit perfect samengaan: verrassende en zorgzame maaltijden, lokale producten, een eigentijdse keuken en een jong, gedreven team.

Zo wordt The Kid veel meer dan een Grand Café: een plek waar jongeren groeien, gasten zich welkom voelen en elke maaltijd opnieuw mee bouwt aan de toekomst van kinderen en jongeren.

THE KID[®]
BY HABBEKRATS

The Kid

Het idee om een eigen verdienmodel uit te bouwen was niet nieuw toen The Kid vorm kreeg. Zowel graaf Goethals als Alain Liedts waren op dit vlak visionair en vonden dat Habbekrats ook haar eigen boontjes moest kunnen doppen. Toen in 2025 een waardevol pand uit 1765 op het Edward Anseeleplein beschikbaar werd groeide het idee van de realisatie van een Grand Café waarin jongeren in opleiding de dienst zouden uitmaken. Bovendien gaat de opbrengst integraal naar de jongeren uit de doelgroep...

TIENDUIZEND EURO

De Kinderrechtenprijs 2018 wordt uitgereikt aan:
HABBEKRATS

10 000 €

Brussel, 17 november 2018

DE TOEKOMST

Na 35 jaar vragen mensen vaak: hoe ziet de toekomst van Habbekrats eruit? Het eerlijke antwoord is: we weten het niet. We hebben het eigenlijk nooit geweten. Geen enkel hoofdstuk in dit boek was vooraf geschreven. En toch is er telkens opnieuw iets ontstaan. Een kans, een mens, een onverwachte ontmoeting, een nieuw begin.

Wie deze brochure leest, zou door de tijdlijn kunnen denken dat al die projecten en inzichten elkaar doorheen de jaren hebben opgevolgd en vervangen. Maar zo is het niet gegaan. Habbekrats is laag na laag opgebouwd.

Wat we onderweg leerden, verdween niet wanneer iets nieuws ontstond. Kinderrechten, avontuur, ontmoeting, vorming, begeleiding, veerkracht, inspraak en vertrouwen: telkens kwam er een nieuwe laag bij en werd wat er al was verder verdiept en aangescherpt.

Zo groeide doorheen tientallen jaren een methodiek in één werking die vandaag al die ervaringen in zich draagt.

Terwijl we hier het verhaal netjes van 1991 tot 2026 vertellen, gebeurt alles bij Habbekrats in werkelijkheid niet na elkaar, maar allemaal tegelijk. Elke dag opnieuw, op een twintigtal plaatsen, door tientallen medewerkers en duizenden jongeren. In elk huis en in elk contact zitten de lagen van 35 jaar zoeken, proberen, vallen, leren en opnieuw beginnen.

Een droom alleen volstaat immers niet. Daarom hebben we onderweg gebouwd aan een team, een methodiek, partners, huizen en een beleid dat richting geeft. Niet om alles vast te leggen, maar juist als fundament om vrij te kunnen blijven dromen en bewegen.

Want de wereld verandert. En jongeren veranderen mee.

Vijfendertig jaar geleden ontstond Habbekrats vanuit een eenvoudige overtuiging: geen enkel kind mag verloren lopen omdat de wereld niet ziet wie het is en wat het kan. Vandaag geloven we dat misschien nog sterker dan toen. We zien nog altijd jongeren die moeilijk aansluiting vinden, op school, op de arbeidsmarkt en soms gewoon in de samenleving zelf.

We willen daar geen eenvoudige oorzaken voor aanwijzen. Maar zulke signalen verplichten ons wel om te blijven kijken en vragen te stellen. Misschien moeten we niet altijd beginnen met de vraag hoe we een jongere beter kunnen laten passen in wat wij hebben bedacht. Misschien moeten we vaker vragen: wat kunnen wij veranderen aan de omgeving waarin die jongere moet opgroeien?

Daar ligt voor Habbekrats een belangrijke opdracht voor de toekomst. Niet alleen jongeren helpen om hun plaats te vinden in bestaande systemen, maar ook meebouwen aan systemen die ontvankelijk zijn voor verschil. Omstandigheden creëren waarin jongeren kunnen laten zien wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze nodig hebben om tot bloei te komen.

De volgende 35 jaar zullen daarom niet noodzakelijk draaien om méér gebouwen of méér projecten, maar om méér kansen. Kansen die we samen blijven zien, grijpen en delen. Ons beleidsplan geeft richting, onze opgebouwde ervaring geeft houvast, maar het echte verhaal zal opnieuw geschreven worden door kinderen die we vandaag nog niet kennen. Zolang die er zijn, zullen wij blijven kijken, luisteren, leren en bouwen. Met open ogen, met vertrouwen en met hetzelfde morele kompas waarmee het 35 jaar geleden begon. We sluiten dit verhaal niet af. We geven het door.

Tekst: Chris Van Lysebetten
Augustus 2026

“Soms ontstaat magie wanneer het leven
anders loopt dan gepland.

In een toevalligheid, een onverwachte
ontmoeting of een vreemde wending kan
iets bijzonders verborgen liggen.
De kunst is om het te herkennen.”

Onder de Hoge Bescherming van H.M. Koningin Paola
www.habbekrats.be

Vlaanderen
verbeelding werkt

